

Tvyal Newsletter

2025-02-03

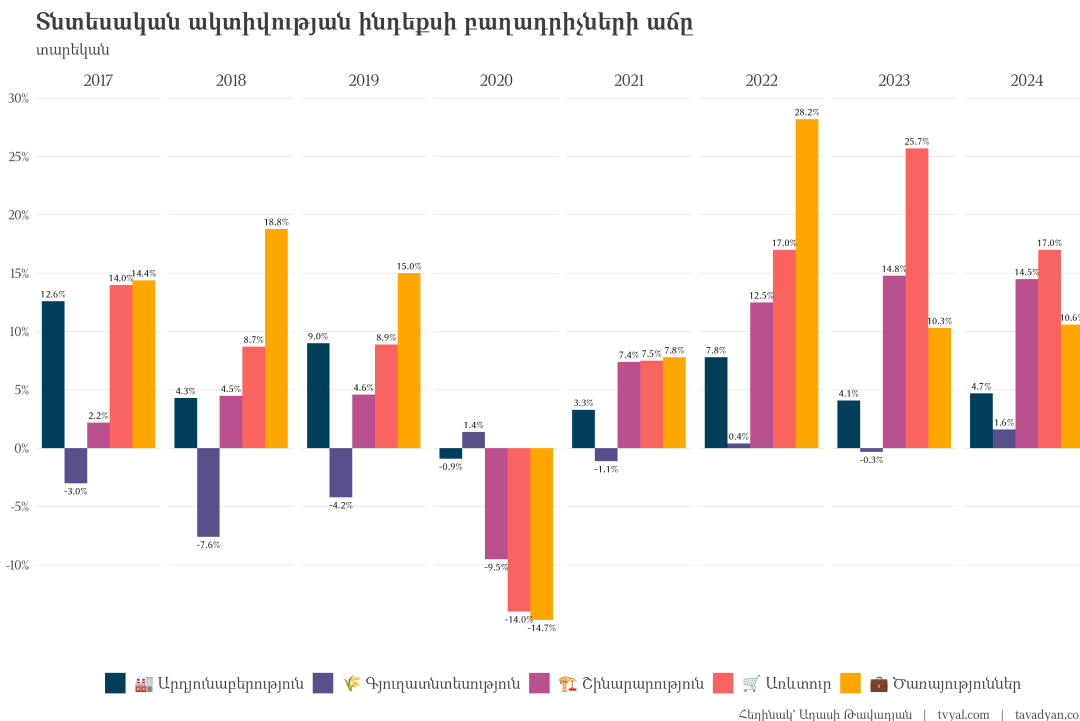
English summary below.

🌱🤔💡 Թանկարժեք էֆեկտ. 2024 թվականի սնունդական աճի պատճառները

Ոսկե պատրանք. Հայաստանի տնտեսական աճի իրական պատկերը

Առաջին հայացքից Հայաստանի արդյունաբերական աճի ցուցանիշները 2024 թվականի համար խոստումնալից են թվում՝ 4.7% աճ 2023-ի 4.1%-ի համեմատ: Սակայն այս մակերեսային թվերի տակ թաքնված է առավել բարդ և մտահոգիչ իրականություն:

Գծապատկեր 1.

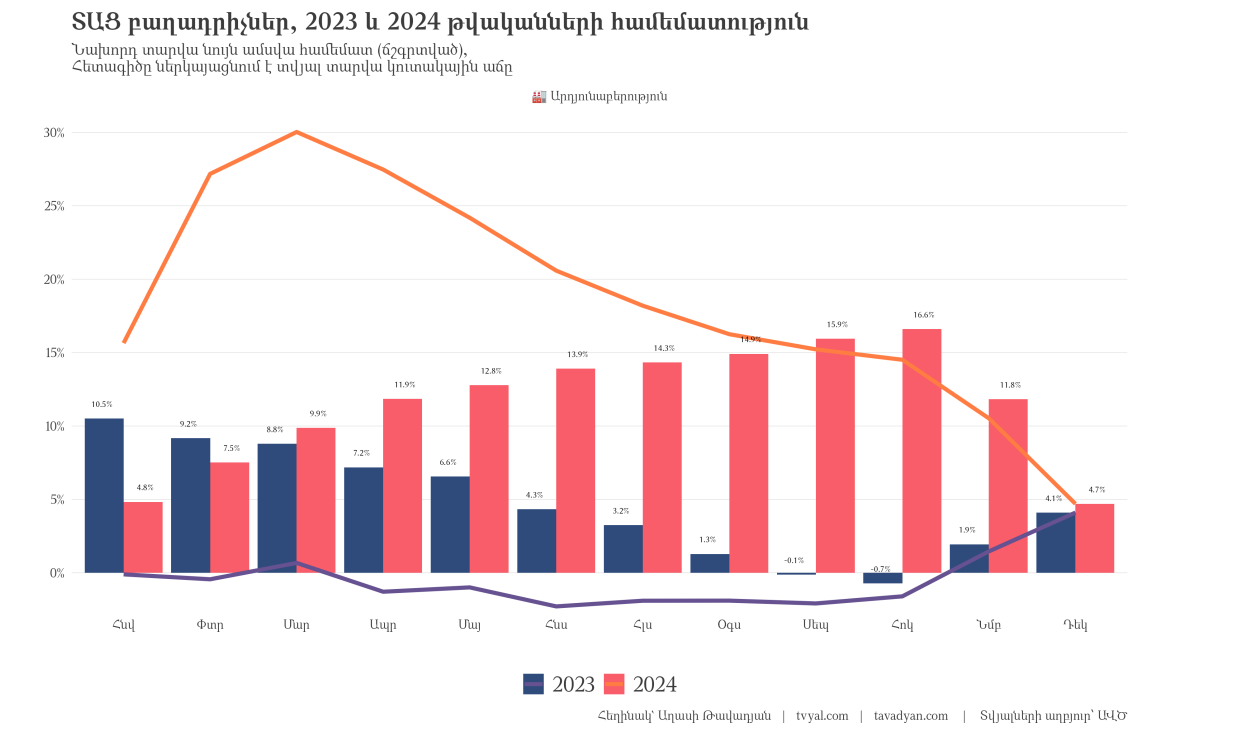

📊 📈 📉 📊 📈 📉 📊 📈 📉 📊 📈 📉 📊 📈 📉

2024թ. հոկտեմբերին Հայաստանը հպարտորեն գլխավորում էր ԵԱՏՄ երկրների շարքը՝ 17% արդյունաբերական աճով: Սակայն այս ձեռքբերումը կարճատև էր: Թեև 2024թ. արտահանման ցուցանիշները ցույց են տալիս

տպավորիչ՝ 51% աճ նախորդ տարվա համեմատ, 2024թ. դեկտեմբերին արձանագրվեց կտրուկ անկում. արտահանումը կրճատվեց երկու անգամ նախորդ տարվա համեմատ, իսկ ընդհանուր արտաքին առևտրաշրջանառությունը նվազեց 37.7%-ով:

Գծապատկեր 2.

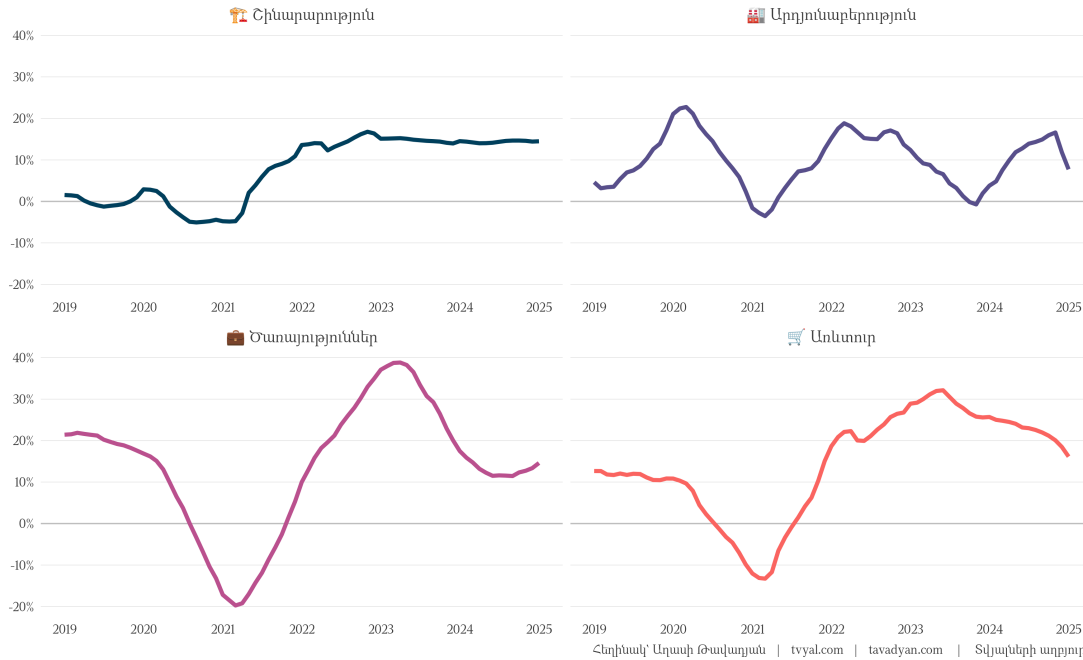

Պատճառը: Ռուսաստանից Հայաստանի միջոցով իրականացված ոսկու մեծածավալ վերաարտահանման գործարքները, որոնք ժամանակավորապես ուղղացրին տնտեսական ցուցանիշները: Այս «ոսկե փուլիկը» հասավ իր գագաթնակետին 2023թ. մարտին՝ 1.1 միլիարդ ԱՄՆ դոլարով, սակայն 2024թ. վերջին նվազել է մինչև ընդամենը 119 միլիոն ԱՄՆ դոլար՝ տասն անգամ պակաս:

Գծապատկեր 2.

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշի (ՏԱՑ) բաղադրիչների փոփոխությունը

Տարեկան կտրվածքով, տվյալ 12 ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ

☒ ☒☒☒☒☒☒ ☒☒☒☒ ☒☒ ☒ ☒ ☒ ☒ ☒☒ ☒☒

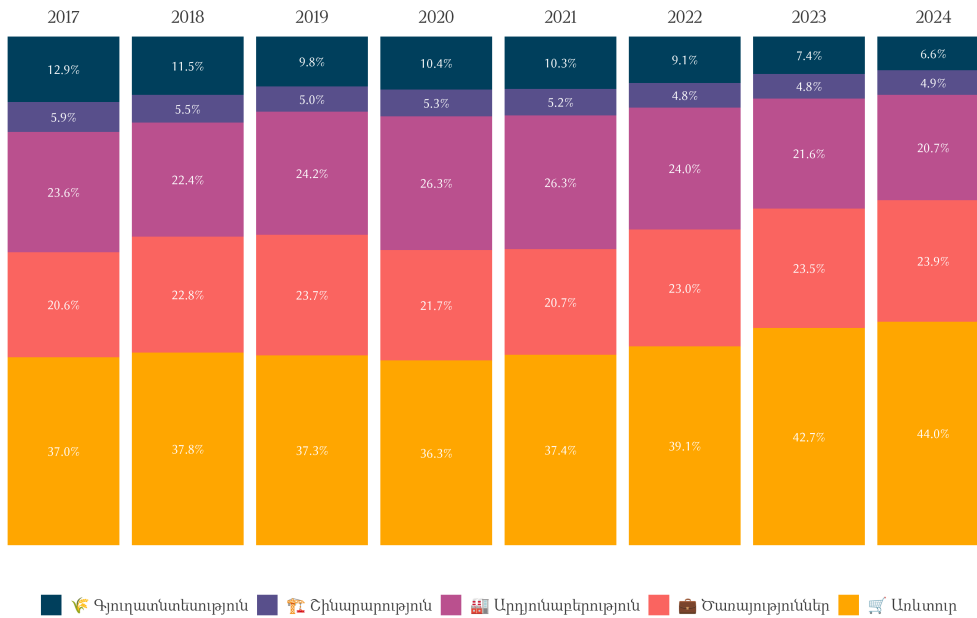
2024թ. արդյունաբերական հատվածի թվացյալ հզորությունը քողարկում է հիմնարար թուլությունը: 2023թ. արտադրության աճ գրեթե չի գրանցվել: Աճը սկսեց երևալ միայն 2024թ. նոյեմբերին՝ զուգընթաց միլիարդավոր դոլարների ոսկու վերաարտահանման մեկնարկին, որը շարունակվեց մինչև 2024թ. մարտ և ապահովեց Տնտեսական Ակտիվության Ցուցանիշի (ՏԱՑ) արտադրության աճի առյուծի բաժինը:

Պաշտոնական վիճակագրությունը ցույց է տալիս աճ, սակայն դրա 90-95%-ը բաժին է ընկնում «ոսկու արդյունաբերությանը»՝ ըստ էության վերաարտահանման գործառնություններին, այլ ոչ թե իրական արդյունաբերական արտադրությանը: 2024թ. առաջին կիսամյակում ընդհանուր արտահանման 70%-ը կազմել են թանկարժեք քարերի և մետաղների վերաարտահանումը՝ ստեղծելով արտահանման դիվերսիֆիկացման պատրանք:

Գծապատկեր 3.

Տնտեսական ակտիվության ինդեքսի բաղադրիչները

2017-2024 թթ. տնտեսագրար կշիռ

Հեղինակ՝ Աղասի Թավադյան | tvyal.com | tavadyan.com

Տնտեսական ակտիվության ինդեքսի բաղադրիչները

Առավել մտահոգիչ է գյուղատնտեսության ոլորտի կայուն անկումը: 2017թ. տնտեսական ակտիվության 12.9%-ից գյուղատնտեսության մասնաբաժինը 2024թ. նվազել է մինչև ընդամենը 6.6%: 2019թ.-ից սկսած՝ գյուղատնտեսության ամսական տվյալներն այլևս չեն հրապարակվում պաշտոնական վիճակագրությունում, ինչը դժվարացնում է այս կենսական ոլորտի անկման հետևումը: Միևնույն ժամանակ, մեծածախ և մանրածախ առևտուրը դարձել է տնտեսության գերիշխող ճյուղը՝ կազմելով տնտեսական ակտիվության 44%-ը: Ծառայությունների հետ միասին այս ոլորտները կազմում են տնտեսության 68%-ը՝ ստեղծելով երկարաժամկետ տնտեսական կայունության համար պոտենցիալ վտանգավոր իրավիճակ:

Արտահանման պատրանքային դիվերսիֆիկացիա

Արտահանման թվացյալ դիվերսիֆիկացիան՝ ԱՄԷ-ի՝ որպես արտահանման ուղղության ժամանակավոր առաջատարությունը Ռուսաստանի համեմատ, պարզապես արտացոլում է ոսկու վերաարտահանման ուղին, այլ ոչ թե իրական շուկայական դիվերսիֆիկացիան: Ավանդական արտահանումը դեպի հիմնական գործընկերներ փաստացի նվազել է՝ Ռուսաստան արտահանումը կրճատվել է 16%-ով, իսկ ԵՄ՝ 25%-ով:

75%-ը ոսկի և ադամանդ է

Հարունակութիւնը մաստանիարտահանման

Տեսեք վերլուծությունների ամբողջական ցանկն այստեղ

Աղբյուրներ

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշի (ՏԱՑ) հաշվետվություններ. - ՏԱՑ 2024թ. դեկտեմբեր - ՏԱՑ 2024թ. (ամբողջական) - ՏԱՑ 2024թ. հաշվետվություն - ՏԱՑ 2023թ. դեկտեմբեր - ՏԱՑ 2023թ. (ամբողջական) - ՏԱՑ 2023թ. հաշվետվություն

Տվյալների աղբյուրը՝ Հայաստանի վիճակագրական կոմիտե (Արմստատ)

Կարդացեք թե որ ճյուղերն են նպաստում տնտեսական աճին:

Մանրամասն կարդացեք 10 տարվա գյուղատնտեսության կոլափսի մասին:

Եթե հնարավոր է, խնդրում եմ այս նյութը ուղարկել նաև այն մարդկանց, ում այն կարծում եք կարող է հետաքրքրել:

ԱՅՍ ՀՈԴՎԱԾԻ ՀՂՈՒՄԸ

Թավադյան, Ադ.Ա. (2025). Տրանսպորտի թանկացում. Երևանի հասարակական տրանսպորտի բարեփոխումները և մատչելիության սահմանները [Transportation Price Increase: Yerevan's Public Transport Reforms and the Limits of Affordability]. Tvyal.com հարթակ [Tvyal.com platform], 03-02-2025. https://www.tvyal.com/newsletter/2025/2025_02_03

Արգելվում է այս հարթակի նյութերը արտատպել առանց հղում կատարելու:

* Այս և մեր բոլոր այլ վերլուծությունների տվյալները վերցված են պաշտոնական աղբյուրներից: Հաշվարկները ամբողջությամբ հասանելի են github-ում, դրանք կարելի է ստուգել՝ այցելելով [github](#)-ը մեր էջը, որտեղ տրված են տվյալները, հաշվարկների և գծապատկերների կոդը:

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿՈՆՍՏԻԹՈՒՄԻ ՍԵՐԻԱԿԱՆ ԴԻՍԿՐԻՄԻՆԱՆԻ ՄԱՍԻՆ
գործիքներով՝ ԴԻՄԵՔ ՄԵԶ

Մենք առաջարկում ենք

- Extensive databases for finding both international and local leads
- Exclusive reports on the Future of the Armenian Economy
- Work and browser automation to streamline operations and reduce staffing needs
- AI models for forecasting growth and optimizing various aspects of your business
- Advanced dashboarding and BI solutions

- Algorithmic trading

Let's Put Your Data to Work!

ՄԻԱՑԵՔ ՄԵՐ ԹԻՄԻՆ

English Summary

Transportation Price Increase: Yerevan's Public Transport Reforms and the Limits of Affordability

Հարգանքներով,
Ադասի Թավադյան

03.02.2025

tvyal.com

tavadyan.com

Was this email forwarded to you? [Subscribe here.](#) [Բաժանորդագրվեք](#)

Ուշադրություն. Ձեր էլ.փոստը մեյլլիսթի մեջ է, որի միջոցով ես կիսվում եմ շաբաթական նյութեր, որոնք հիմնականում ներկայացնում են Հայաստանի տնտեսությունը: Նյութերը ներառում են գծապատկերներ, [տվյալների բազաներ](#), տեսանյութեր, հոդվածներ, [առցանց վահանակներ](#), տնտեսական գործիքներ, կանխատեսումներ և հաշվետվություններ: Եթե ցանկանում եք չեղարկել բաժանորդագրությունը, խնդրում եմ տեղեկացրեք ինձ, և ես կհեռացնեմ ձեր էլ. փոստը ցուցակից: Գրեք նաև եթե ունեք մենկնաբանություններ:

Important! Your email is part of the mailing list where I share weekly materials primarily focused on the Armenian economy. These materials encompass charts, [databases](#), videos, articles, [online dashboards](#), economic tools, forecasts, and reports. If you wish to unsubscribe, please let me know, and I will remove your email from the list. Please share your comments as well.